

PAGEV TÜRKİYE POLİETİLEN RAPORU²⁰¹⁵



TÜRKİYE POLİETİLEN RAPORU

Polietilen (PE) tüm dünyada üretimi, tüketimi ve dış ticareti en fazla olan plastik hammaddesidir. Polietilen ithalatı; dünya toplam plastik hammadde ithalatı içinden % 30, ihracatı ise dünya toplam plastik hammadde ihracatı içinden % 31 ile en büyük payı almaktadır. Dünya PE dış ticaret hacmi son 5 yılda, miktar bazında ortalama % 5,2 ve değer bazında da ortalama % 13,6 artmış ve 95 milyon ton ve 156 milyar dolara ulaşmıştır.Yapılan tahminler Türkiye'nin 2020 yılında toplam dünya polietilen ithalatı içinden % 5 pay alarak 6. büyük PE ithalatçı ülke konumunu koruyacağı tahmin edilmektedir.

Türkiye dünyanın önemli Polietilen ithalatçısı ülkelerinden biridir. Plastik sektöründeki hızlı büyüme trendi, polietilen iç talebinin de hızla artmasına neden olmaktadır. Ancak yerli üretim bu talebi karşılamaktan uzaktır.

TÜRKİYE'NİN POLİETİLEN ÜRETİMİ

Türkiye'de polietilen üreten tek tesis Petkim olup, mevcut üretim kapasitesi yılda 446.000 ton PE üretebilecek seviyededir. Petkim'in 446.000 ton kurulu kapasitesinin 350.000 tonu AYPE (Alçak Yoğunluklu Polietilen), 160.000 tonu AYPE –T ve 96.000 tonu da YYPE (Yüksek Yoğunluklu Polietilen) üretimi yapacak düzeydedir.

Tablo 1:
Petkim
üretim kapasitesi
ve ürünleri

	AYPE ALÇAK YOĞUNLUK POLİETİLEN	AYPE-T ALÇAK YOĞUNLUK POLİETİLEN TUBULER	YYPE-T YÜKSEK YOĞUNLUK POLİETİLEN
İŞLETMEYE ALINIŞ TARİHİ	1985	2005	1985
BAŞLANGIÇ KAPASİTESİ	165.000 Ton / Yıl	120.000 Ton / Yıl	44.000 Ton / Yıl
TEVSİİ TARİHİ	1992	2011	1993-2001
TEVSİİ SONRASI KAPASİTE	190.000 Ton / Yıl	160.000 Ton / Yıl	96.000 Ton / Yıl

Petkim'in 1990–2014 yılları arasında gerçekleştirdiği polietilen üretimi cinsler itibariyle aşağıdaki tabloda verilmiş olup, firmanın polietilen üretimi 2010 yılında 410.000 ton ile maksimum seviyesine erişmiştir. 2014 yılında toplam polietilen üretiminin içinde AYPE %42, AYPE – T % 36 ve YYPE de % 22 pay almıştır.

	1000 TON				TOPLAM PE İÇİNDEKİ PAYI %		
	AYPE	AYPE-T	YYPE	TOPLAM	AYPE	AYPE-T	YYPE
1990	168.0	0.0	44.7	212.6	79	0	21
1995	196.0	0.0	71.6	267.6	73	0	27
2000	216.0	0.0	70.0	286.0	76	0	24
2005	151.0	45.0	68.0	264.5	57	17	26
2010	190.0	138.0	82.0	410.0	46	34	20
2011	189.0	106.0	90.0	385.0	49	28	23
2012	156.0	104.0	87.0	383.0	41	37	23
2013	148.0	121.0	85.0	354.0	42	34	24
2014	148.0	121.0	85.0	354.0	42	34	24

Tablo 2: Petkim Polietilen Üretimi (1000 Ton)

TÜRKİYE LİNEER ALÇAK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN PAZARI

Türkiye’de henüz lineer alçak yoğunluklu polietilen (LAYPE) üretilmemekte ve talebin tümü ithalatla karşılanmaktadır. LAYPE iç pazar tüketimi 2010–2014 yılları arasında yılda ortalama % 5,9 artarak 323 bin tona ulaşmış ve yurtiçi ihtiyacın üzerinde yapılan ithalat % 5,8 artış hızı ile 2014 yılında 325 bin tona çıkmıştır. İthal edilen LAYPE’nin çok cüzi bir miktarı ihraç edilmiştir.

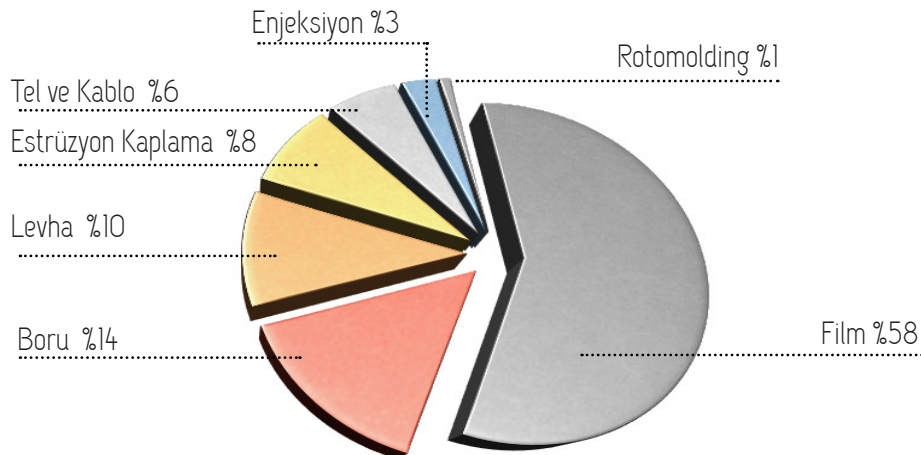
Henüz resmi bir yatırım açıklamasının yapılmamış olması nedeniyle 2020 yılına kadar Türkiye’de LAYPE üretiminin yapılmayacağı, yılda yaklaşık % 6 artması beklenen yurtiçi talebin tümüyle ithalatla karşılanacağı ve ithal edilen cüzi miktardaki AYPE’nin reexport şeklinde ihraç edileceği tahmin edilmektedir.

LAYPE’de son 5 yıllık artış trendi baz alınarak yapılan tahminler; iç pazar tüketiminin 2020 yılında 455 bin tona çıkacağını ve 457 bin tona erişecek ithalatın 2.000 tonluk kısmının ihraç edileceğini, 2020 yılında 455 bin tona erişmesi beklenen iç talebe karşı henüz yerli üretimin yapılmaması, bu plastik hammadde de ithalat bağımlılığının % 100 olarak süreceğini göstermektedir. Türkiye’nin LAYPE'deki ithalat bağımlılığını azaltmak üzere 2020 yılına kadar yılda en az 500 bin tonun üzerinde üretim kapasiteli LAYPE üretim tesisinin kurulması gerektiğini göstermektedir.

	2010	2014	CAGR (%)	2015	2020
ÜRETİM	0.0	0.0	0.0	0.0	0.0
İTHALAT	259.6	325.0	5.8	344	457
İHRACAT	2.8	2.1	-7.2	2.0	2.0
YURT İÇİ TÜKETİM	256.7	322.9	5.9	342	455
İTHALAT / TOPLAM ARZ (%)	100	100		100	100
İHRACAT / ÜRETİM (%)	0.0	1.0		0.0	1.0
İTHALAT / YURT İÇİ TÜKETİM (%)	101.1	101.7		100.6	100.4
İHRACAT / İTHALAT (%)	1.1	0.1		0.6	0.4

Tablo 3: Türkiye’nin LAYPE arz ve talep dengesi ve 2020 beklentileri (1000 Ton)

Türkiye’de LAYPE tüketiminin proses tiplerine göre % 58’ini film, % 14’ünü boru, % 10’unu levha oluşturmaktadır. Toplam tüketimden ekstrüzyon kaplama % 8, tel ve kablo % 6, enjeksiyon % 3 ve rotomolding % 1 pay almaktadır.



Şekil 1: Türkiye’de proses tiplerine göre LAYPE tüketimi

TÜRKİYE ALÇAK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN (AYPE) PAZARI

Türkiye’de AYPE iç pazar tüketimi 2010–2014 yılları arasında yılda ortalama % 0,5 artmış ve 469 bin tondan 477 bin tona yükselmiştir. Aynı dönemde Petkim’in üretimi yılda ortalama %5 gerileyerek 328 bin tondan 269 bin tona inerken, ithalat artış hızı % 7 olarak gerçekleşmiştir. Yıllar itibariyle değişmekle birlikte yerli üretimin % 16 – % 17’lik kısmı ihraç edilmiş ve iç pazar tüketiminin 2014 yılında % 53’ü ithalatla karşılanmıştır. Aynı yıl ihracatın ithalatı karşılama oranı % 18 olarak gerçekleşmiştir.

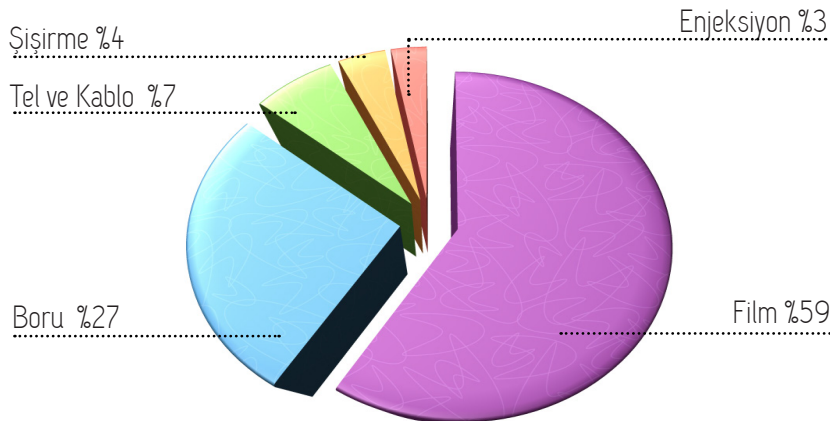
2009–2013 yılları arasındaki büyüme hızları baz alınarak yapılan tahminler; 2018 yılında AYPE iç pazar talebinin 556 bin tona çıkacağını, Petkim’in % 85 kapasite kullanımı ile üretim yapması ve üretiminin % 15’lik kısmını ihraç etmesi halinde bile ithalatın 301 bin tona çıkarak iç pazar talebinin ancak % 46’sını karşılayabileceği göstermektedir.

AYPE yerli üretimin artırılması ile ilgili resmi bir açıklama olmaması nedeniyle tahminler; AYPE’de 2020 yılında 490 bin tona erişmesi beklenen yurtiçi talebin yerli üretimle karşılanıp ithalat bağımlılığının azaltılabilmesi için yılda en az 250-300 bin ton üretim yapacak kapasite artışına veya yeni üretim tesislerine ihtiyaç duyulacağını göstermektedir.

	2010	2014	CAGR (%)	2015	2020
ÜRETİM	328.0	269.0	-4.8	269	269
İTHALAT	194.4	255.0	7.0	260	271
İHRACAT	53.9	46.9	-3.4	50	50
YURT İÇİ TÜKETİM	468.5	477.1	0.5	479	490
İTHALAT / TOPLAM ARZ (%)	37.2	48.7		49	50
İHRACAT / ÜRETİM (%)	16.4	17.4		19	19
İTHALAT / YURT İÇİ TÜKETİM (%)	41.5	53.4		54	55
İHRACAT / İTHALAT (%)	27.7	18.4		19	18

Tablo 4: Türkiye’nin AYPE arz ve talep dengesi ve 2020 beklentileri (1000 Ton)

Türkiye’de proses tiplerine göre toplam AYPE tüketiminin % 59’unu film, % 27’sini boru oluşturmaktadır. Toplam tüketimden; tel ve kablo % 7, şişirme % 4 ve enjeksiyon % 3 pay almaktadır.



Şekil 2: Türkiye’de proses tiplerine göre AYPE tüketimi

TÜRKİYE YÜKSEK YOĞUNLUKLU POLİETİLEN (YYPE) PAZARI

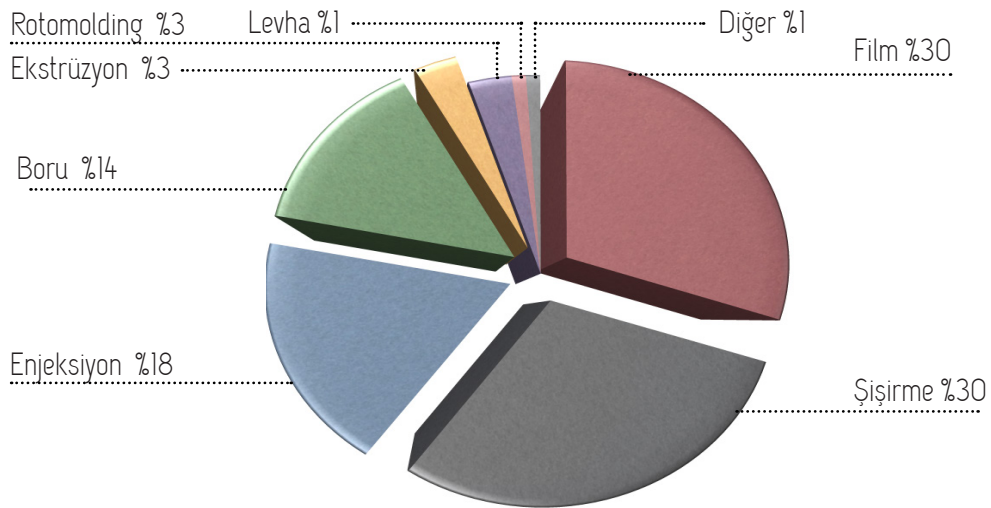
Türkiye’de YYPE üretimi 2010–2014 yılları arasında % 0,9 bileşik büyüme hızı ile artarken, yurtiçi talep % 4,5 artış hızı ile 613 bin tondan 730 bin tona çıkmıştır. Söz konusu yıllar içinde yerli üretimin talebi karşılayamaması nedeniyle ithalat % 5 artış hızı ile artarak 536 bin tondan 652 bin tona çıkmıştır.

Petkim’in % 88 kapasite kullanımı ile üretime devam edeceği ve üretiminin % 10’unu ihraç edeceği varsayılarak yapılan tahminler; 2020 yılında yurtiçi YYPE talebinin 949 bin tona çıkacağını, yerli üretimin talebi karşılayamaması nedeniyle ithalatın da 872 bin tona erişeceğini göstermektedir. 2020 yılında YYPE’de ithalat bağımlılığı % 92’ye erişecek ve Türkiye’nin yılda 900 bin ton civarında YYPE üretecek kapasite artışına veya yeni üretim kapasitelerine ihtiyacı olacaktır.

	2010	2014	CAGR (%)	2015	2020
ÜRETİM	82	85	0.9	85	85
İTHALAT	536	652	5.9	686	872
İHRACAT	5	7	6.5	9	9
YURT İÇİ TÜKETİM	613	730	4.5	763	949
İTHALAT / TOPLAM ARZ (%)	87	88		89	91
İHRACAT / ÜRETİM (%)	7	8		10	10
İTHALAT / YURT İÇİ TÜKETİM (%)	87	89		90	92
İHRACAT / İTHALAT (%)	1	1		1	1

Tablo 5: Türkiye’nin YYPE arz ve talep dengesi ve 2020 beklentileri (1000 Ton)

Türkiye’de toplam YYPE tüketiminin proses tipleri bazında dağılımında film % 32, şişirme % 31, enjeksiyon % 19 ve ekstrüzyon % 14 pay almaktadır. Levhanın payı % 3 ve rotomolding payı % 1 düzeyindedir.



Şekil 3: Türkiye’de YYPE tüketiminin proses bazında % dağılımı

TÜRKİYE TOPLAM PE PAZARI



Türkiye'nin son 5 yıl içinde toplam polietilen üretiminin yılda ortalama % 3,5 azaldığı, ithalatının % 8,2, ihracatının % 3,2 ve iç tüketimin de yılda ortalama % 5,5 arttığı gözlenmektedir.

2010 yılında iç talebin % 76'sı ithalatla karşılanırken, ithalat bağımlılığının 2014 yılında % 84'e çıktığı görülmektedir. 2010 yılında yerli üretimin % 15'inin ihraç edildiği ancak ihracatın üretim içindeki payının 2014 yılında % 20'ye çıktığı izlenmektedir. Polietilen ihracatının ithalatı karşılama oranı 2014 yılında % 5'e düşmüştür.

Türkiye'nin toplam polietilen arz ve talep denge tahminleri; 2020 yılında polietilen iç pazar talebinin 2,9 milyon tona çıkacağını, yerli üretimin % 20'sinin ihraç edilmesi ve mevcut üretim kapasitesinin ve kapasite kullanımının devamı halinde ithalat bağımlılığının 2020 yılında en az % 89'a çıkacağını göstermektedir. İç talepteki artış trendi ve artışın büyük ölçüde ithalatla karşılanacağı dikkate alınarak ihracatın ithalatı karşılama oranının 2020 yılında % 3'lere gerileyeceği tahmin edilmektedir.

Türkiye dünyanın önemli polietilen ithalatçısı ülkelerinden biridir. Plastik sektöründeki hızlı büyüme trendi, polietilen iç talebinin de hızla artmasına neden olmaktadır. Ancak polietilen yerli üretimi bu talebi karşılamaktan uzak kalmaktadır.

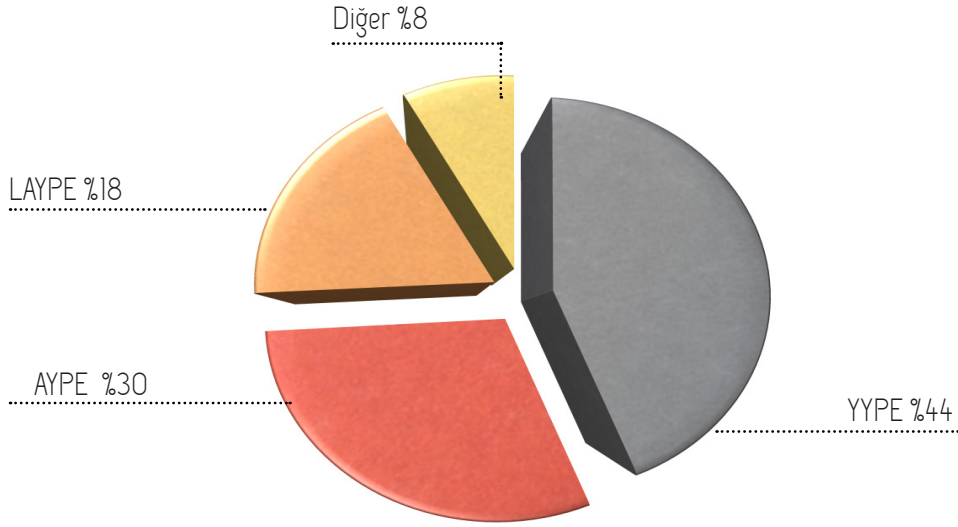
İç tüketim tahminleri 2020 yılında ithalat bağımlılığının LAYPE'de % 100, AYPE'de % 55, YYPE'de % 92 ve toplam polietilende de % 89'a ulaşacağını göstermektedir. Bu açıdan bakıldığında Türkiye'nin polietilen üretimi için mevcut veya muhtemel petrokimya tesisleri için önemli bir pazar niteliği taşıdığı görülmektedir.

	2010	2014	CAGR (%)	2015	2020
ÜRETİM	410	355	-3.5	385	385
İTHALAT	1.093	1.499	8.2	1.677	2.562
İHRACAT	63	72	3.2	72	77
İÇ TÜKETİM	1.440	1.782	5.5	1.990	2.871
İTHALAT İÇ TÜKETİM (%)	76	84		84	89
İHRACAT / ÜRETİM (%)	15	20		19	20
İHRACAT / İTHALAT (%)	6	5		4	3

Tablo 6: Türkiye'nin toplam PE arz ve talep dengesi ve 2020 beklentileri (1000 Ton)

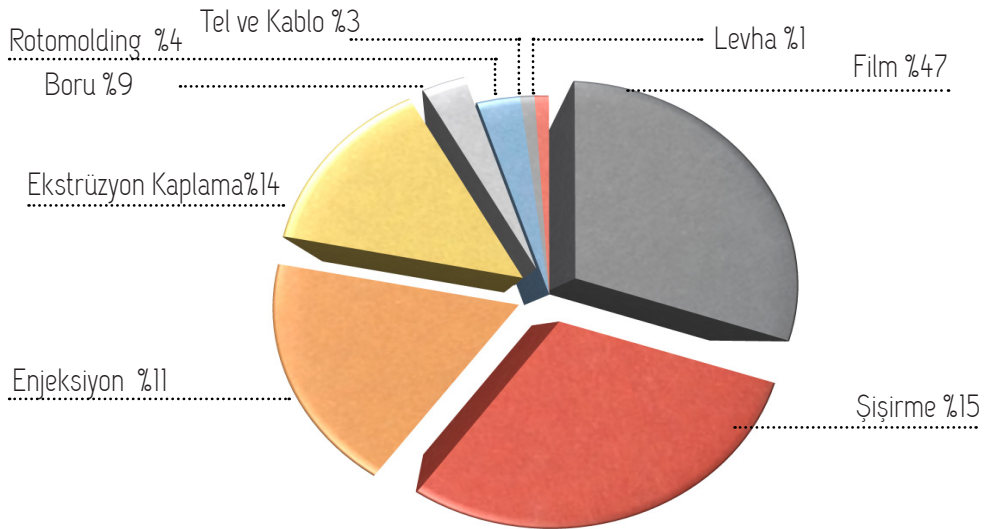
Türkiye plastik sektöründeki hızlı gelişime paralel olarak, sektörün polietilen tüketimi de hızlı bir artış trendi göstermiş ve 2010–2014 yıllarını kapsayan son 5 yılda % 5,5 bileşik büyüme hızı ile artmıştır. 2010–2014 döneminde toplam PE tüketimi içinden YYPE % 44, AYPE % 30, LAYPE % 18 ve diğer PE'ler % 8 pay almıştır.

TÜRKİYE TOPLAM PE PAZARI



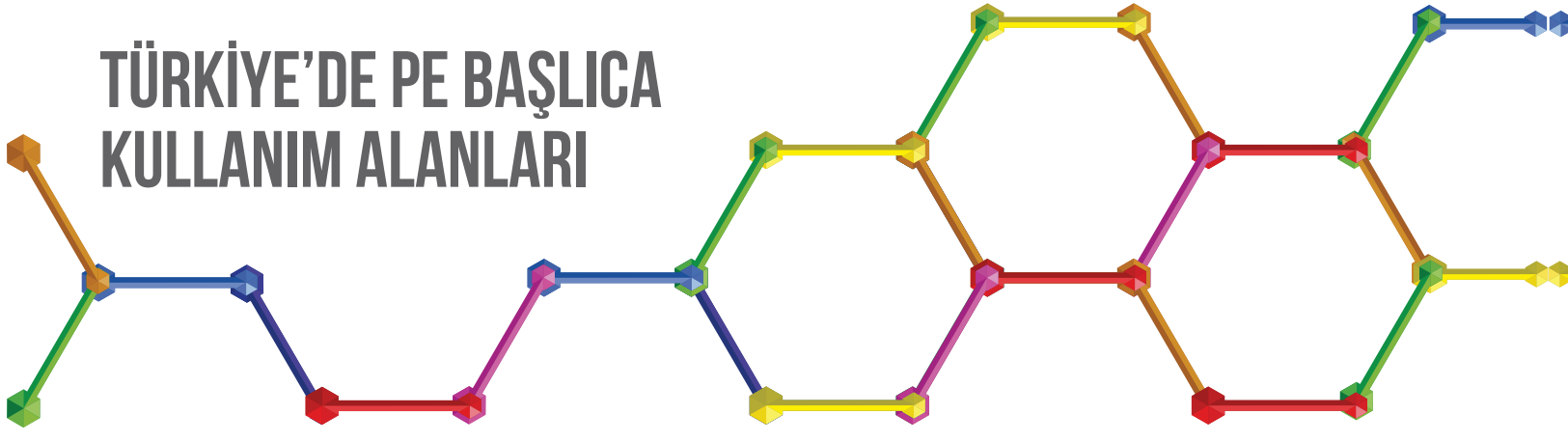
Şekil 4: Tipler itibariyle polietilen tüketimi 2010-2014 ortalaması

Türkiye'de toplam polietilen tüketiminin proses tiplerine göre tüketiminde film % 47 ile en büyük payı oluşturmaktadır. Şişirme % 15 ile ikinci, enjeksiyon % 11 ile üçüncü, ekstrüzyon kaplama % 10 ile dördüncü ve boru da % 9 ile beşinci büyük proses tipini oluşturmaktadır. Rotomolding, tel ve kablo ve levha ise tüketimden sırası ile % 4, % 3 ve % 1 pay almaktadır.



Şekil 5: Türkiye'de proses tiplerine göre toplam polietilen tüketimi

TÜRKİYE'DE PE BAŞLICA KULLANIM ALANLARI



TÜRKİYE'DE POLİETİLENİN BAŞLICA KULLANIM ALANLARI AŞAĞIDA VERİLMİŞTİR;

Ambalaj filmleri

Sera örtüleri

Sulama boruları

Varil, bidon tüp, şişe üretimi

Deterjan ve kozmetik şişesi (şeffaf olmayan)

Ev eşyaları

Ağır hizmet torbası

Kablo kılıflama

Oyuncak

Basınçlı su ve doğal gaz borusu hortum

Kumaş ve metal kaplamaları

Levha

Kasa

Otomotiv parçaları

Rotasyonlar ve kalıplama maddeleri

PLASTİK SEKTÖRÜNDE FAALİYET GÖSTEREN FİRMA SAYISI

TÜİK kaynaklarına göre, plastik sektöründe faaliyet gösteren işyeri sayısı 18.698 olup, Tunceli dışında tüm illerde plastik firmalarının bulunduğu görülmektedir. Toplam işyerlerinin 6.583'ü (% 35,2'si) İstanbul'da faaliyet göstermektedir. İstanbul dışında, 500'ün üzerinde işyeri bulunan iller sırasıyla; İzmir, Bursa, Ankara, Antalya, Konya ve Kocaeli olarak verilmektedir.

TÜİK kaynaklarına göre, plastik sektöründe faaliyet gösteren firmaların % 53'ü plastik inşaat malzemeleri imalatında faaliyet göstermektedir. Diğer malzemelerin üretimlerinde faaliyet gösteren işyerlerinin oranı % 1 ila % 14 arasında değişmektedir. Makine imal eden tesisler dışındaki firmaların büyük çoğunluğu imal ettikleri mamullerde PE kullanmaktadır.

Tablo 7: Plastik sektöründe işyerlerinin imalat konularına göre dağılımı

NACE2 KODU	NACE2 AÇIKLAMASI	TOPLAM	YÜZDE %
2223	Plastik inşaat malzemesi imalatı	9.899	52.9
2229	Diğer plastik ürünlerin imalatı	2.569	13.7
2222	Plastik torba, çanta, poşet, çuval, kutu, damacana, şişe, makara vb. paketleme imalatı	2.397	12.8
2221	Plastik tabaka, levha, tüp ve profil imalatı	1.943	10.4
2016	Birincil formda plastik hammaddelerin imalatı	1.713	9.2
2896	Plastik ve kauçuk makinelerinin imalatı	177	0.9
	TOPLAM	18.698	100.0

SEKTÖR	FİRMA SAYISI	YÜZDE %
İNŞAAT	1500	23.1
AMBALAJ	1433	22.0
EV GEREÇLERİ	613	9.4
MAKİNA	598	9.2
TEKSTİL	427	6.6
ELEKTRİK-ELEKTRONİK	399	6.1
OTOMOTİV	348	5.4
HAMMADDE	334	5.1
KAUÇUK	203	3.1
AYAKKABI- SPOR	121	1.9
MEDİKAL	112	1.7
OYUNCAK	72	1.1
KIRTASIYE	57	0.9
BEYAZ EŞYA	56	0.9
TARIM	43	0.7
MOBİLYA	16	0.2
SAVUNMA	3	0.0
DİĞERLERİ	164	2.5
TOPLAM	6499	100.0

Tablo 8: Firmaların başlıca alt sektörler bazında dağılımı

PLASTİK SEKTÖRÜNÜN BİRLEŞTİRİCİ GÜCÜ



PAGEV'in üye olduğu uluslararası kuruluşlar

PlasticsEurope
Association of Plastics Manufacturers



www.pagev.org.tr

Halkalı Caddesi No: 132/1 Tez-İş İş Merkezi Kat: 4 Sefaköy- İstanbul
Tel. +90 (212) 425 13 13 Fax. +90 (212) 624 49 26 E-Mail. pagev@pagev.org.tr